

ITOPHIYU MALAATU AFOO

ROSIISAANOTE BIDDISSA

UMI KIFILE

Sidaamu Afinni Filleesse Tirinohu

» TESHOOME SOFFONIYAASI

Dizaayinari

» Siisaayi Taagassa

ETOPHIYU FEDERAAL TE DIMOKIRAASETE RIPUBILIKE ROSU MINISITERE

FURCHO

ROSU UMO

QOOLA

Bitima -----	iii
Fooliishsho mite	
Mini maate (10 Rosu yanna)-----	1
Fooliishsho Lame	
Ci”ichimma agadha (10 Rosu yanna) -----	5
Fooliishsho Sase	
Quoseessanke (10 Rosu yanna) -----	8
Fooliishsho Shoole	
Tiraafikete keeraanchimma (12 Rosu yanna) -----	11
Fooliishsho Onte	
Dubbu saada (9 Rosu yanna) -----	15
Fooliishsho Lee	
Bude (8 Rosu yanna) -----	18
Fooliishsho Lamala	
Gawajjanno rosicho (12 Rosu yanna) -----	21
Fooliishsho Sette	
Budu godo’le (8 Rosu yanna) -----	24
Fooliishsho Honse	
Masalo (9 Rosu yanna) -----	27
Fooliishsho Tone	
(9 Rosu yanna)-----	30

BITIMA

Kuni rososiisaanote biddissi maxaafi qixaawinohu onte kifi Itophiyu malaatu afiinni(IMA) rosiinsanni maxaafira kaa'lo ikkanno gede hendeeti. Diddissuno addi addi assoote, teknikoota/ hayyo, malanna IMA rosanna rosiisate loosi giddo kaima tugganno hajubba amadinoha ikkasinni. Rosaano rosinsanni gumu noota assanno yine addantanni. Biddissu giddo worroonni rosiisate hayyo rosatenna rosiisate xaa-dooshshi sumuu xaadooshshe kalaqatenni rosaanote afuu lophphora lowo kaa'lanno gede hendanni.

Biddissu rosaano danchu garinni rossanno gede kaa'latennino sae rosiisaano IMA maxaafa macciishsha dandiitanokki rosaano rosiissanno woyte maa assa hasiissanonsaro kulatenni rosatenna rosiisate harinsho injiitinota ikkitanno gede kaa'lanno.

Rosiisaanchu biddissi rosaanchu maxaafi giddo noota 10 fooliishsho kaima asse qixxaawinoho. Fooliish-shote hanafora fooliishshotenni agaranna gumma rosu amadonna rosu shiqo hayyo xawaabbite leeltanno. Rosiisaano tenne shiqo huwatatenni roso shiqishshanno woyte harinshsho rosu amado ledo mittoo'mi-tinota assatenna rosu shiqono rosu ikkito fari ledo xaadissanni roso gumu nooha assate biddishshu kuni kaa'lanno. Fooliishshote rosi amado rosiisaano shoota doogonni huwattannota ikkite shiqqino daafo kifilete giddo assoote garunni hexxo fushshate mitte huluullo nookkiha kaa'lanonsa.

Rosiisaanchu biddissi rosiisaano mitte fooliishsho rosiisate aana heedhe hatttono rosiisse gudduhu gedensaanni rosaano hiitto keenama noonsaro xawisatenni keenote hayyubba xawisanonsa. Kunino rosaano foolishshote roso mageeshsha huwattinoro keenanni noo deerra huwatate dandaate hakkunni gedensaannino rosiisaano hiitto dawaro aa dandiitannoro raga kulanno.

Ikkinohura rosiisaano tenne bixxillubba seekkite la "atenninna rosaanchu rossanno maxaafi ledo xadi-satenni rosatenna rosiisate harinsho guma afidhannota assate hixamayna agadhitanson. Rosu gumaamo yaa wole doogonni Itophiyu malaatu afi lopho kaajjishatenna halashshate haaro hedo burqisatenna kaaj-jishate umisi kaa'lo assannoti dikaandannite.

FOOLIISHSHO MITE

Mini Maate

Tenne fooliishshonni agarranni gumma, rosaano konni rosi gedensaanni:

- » Mini maate mayimma IMA nni kultinanni, coyidhinno.
- » Mini maate mereero noo fixooma baddine malaatu afiinni xawissinno
- » Fiixooma xawissanno qaalla IMA nni leelishshinanni, coyidhinno
- » IMAnni nabbawatenni huwattanno.
- » Mininsa maate milla loosinsa dana xawissanno coy fooliishsho IMA kalaqqanno.
- » Gooffinokki coy fooliishshuwa wonshatenni borreessitanno. Uminsa coy fooliishshono kaaqqanno.

Amado

- ◆ Fiixoomu ledo xaadannohu qulfe malaatta.
- ◆ Mini maate mayimma.
- ◆ Mini maate miillanna loosinsa dani.
- ◆ Mini maate la”anno su’mubbanna fiixoomu xawishshuwa
- ◆ Mini maate miilla fiixoomi xawishsha.
- ◆ Fiixoomu xawishshi malaatta.
- ◆ Mini maate gara kultano coy fooliishshuwa.

Gaammoonni rosu yanna. : - 10

Rosu shiqo gari

Rosiisaancho roso hanafakkira albaanni kakkay-shaho ikkanno gede kaimu xa’mo IMA xa’mi. qulfe malaattano egensiisi.

Rosiisaanchu maxaafi fooliishsho giddo rosu kifilla baalate shiqqino loossa la’nanni niwaawe kaaj-jishanno ha misilete xawishshuwanha hasaawaho shiqqino xa’muwa rosaano kifilete giddo garunni loossanno gede assi.

Rosaanchu maxaafi giddo tenne fooliishsho giddo mini maate miilla fiixoomi daafire kultanno niwaawe IMA nabbawatenni rosaano illachishshenna wodanchatenni harunsansa harunsi. Rosaano gaamotenni ikkitanni niwaawe badobadotenni nabbabbanno gede assi. Niwaaweno mageeshshi geeshsha huwattinoro afate uminisa mini maate daafire xa’minsa.

Niwaawe kaima assatenni rosu kifilla baalate shiqqino rosiishshuwa biddisinsa garinni kifilete giddo callansanna gaamotenni loosiisinsa. Rosaano rosiishshha loossu gedensaanni taashshinsa

Hasaawaho kaayyo kalaqqanno niwaawe ledo mittoo’mitanno xa’mubba IMA xa’mi. mini maatenna fiixooma leellishshanno addi addi misilla woy mittoo’mitanno misilla la”anno gedenna IMA xawissanno gede assi. Rosaano bado badotenni mininsa maate miilla daafiraanno gede assi. rosaanote xawishsha lawishshu gede horoonsiratenni mitte hedoaddi addi doogonni xawisa dandiinanni gede IMA xawisi. Rosaano xa’mo IMA xa’mitanno gede jawaachishi. Rosu yannara horote aana qulfe malaattata deerra ikkitanno qaalla saleedu aana borreessite IMA leellishhatenni xaphishsha assi.

Qaagiishsha

Rosiisaancho , tenne rosu yannara aye hedono sooriratenna assate IMA horoonsiri.

Qulfe malaatta.

A. Fiixooma :mini maata, ada/la'lama, wosiila/ abbo, awura, ballo, (isi woy ise ama woy anna,),ballo (beettu woy rodoote galte woy galttete rodoo),ooshsho (labbaa beeti galte), holgite (roodooho roduu galte woy isi rodii), abuuto (isi meyaa rodoo), buddeenu ama, buddeenu anna,buddeenu beetto, roduu beetto, rodoote beetto,wosiilu/abbu beetto, adate/ la'lamate beetto, jaalu beetto.

B. looso: looso, loosaasincho, minaama, xuratayna. . . wkl

xawishsha:

mini maate: mini maate dagoomaho kaimaho.mini maate galtena galtaama kaa'lamate, sircho riqwatenna ooso danchu amaynootinni lossate xintattanota dagoomittenna higgaawe uurrinshshaati.

Annu woy ama woy lamunku mitteenni mini maatera aliidi gashshaasine ikkitanna ooso kayiinni hasiissanno owaantenna kaa'lo assitanno. Ooso qoltene ayiddensa ayirrissaranna hajajantara hasiissanno.

Fixooma xawissnno qylla.	Xawishsha
Awura (meyaata/labbaaha)	Ahaalu amanna anna
Ahaaho (meyaata/labbaaha)	Amatenna anna iltinori
Anna /Ama	ilinnori
Ada/la'lama	Amate woy annu meyee rodoo
Wosiila/abbo	Amate woy annu rodoo
ballo	Beettu woy beettote galte rodoo
ooshsho	Labaa beetti galte
ballo	Isi woy ise ama woy anna
raggeha	Rodooho roduu galte
Awuuto	Isi meyaa rodoo
Beetto	Amatenna annu meyaa woy labbaa beetti.
Jaalu beetto	Barcimu jaaloominni kalaqamanno fixoomi beetti.
Buddeenu ama	Isi wole galtenni ilinohura layikki galte.
Buddeenu ana	Ise wole galtenni iltinohura isi losso annaati.
Lossi'nanni beetto	Isi woisera gobba ilame dayno beetti.

Konni woroonni Mihireti mini maate aana shiq-qinota mini manni miilla loosonsa rosaanote nabbawatenni rosaanchu maxaafi giddo shiqqino xa'mubba rosaano loosiisinsa.

Mini maate miillanna loosonsa xawissanno harancho borro.

Mihireti Maate

Kalaa Abbawi Mihiretira ahaahoho. Isino murayyessaho.

Dukko Birqe mihiretira Ahaahete. Iseno minamaati.

Masarati mihiretira adate/la'lamate Iseno daddalaanchote.

Baqqali mihiretira abboho/ wosiilaho Isino mine miiganno Ogeessaati.

Tasfaye Mihiretira annaho. Isino woowiichoho.

Haanna mihiretira amate Iseno rosiisaanchote.

Mulu Mihiretira ballote. Iseno borreessaanchote.	◆ IMA nabbawe huwatate dandoonsa keeni.
Hiwooti mihiretira abbu beettooti. Iseno akimete. (awuutaanchote).	◆ misilete xawishshinni irkisantino sokkuwa IMA xawisa dandaansa harunsi.
Kabbadi mihiretira rodooho. Isino Faarsaanchoho.	◆ Fiixooma kultanno qaalla IMA coyransa/leel-lishansa harunsi.
Mokkonini mihiret areeti Isino horophila buuwis-anno.	◆ Fiixoomu xawishshi malaattanna qaalla xaadisa dandaansa lai.
Yohaannisi mihiretira rodoo beettooti. Isino qa-aquullu Awuuttishshi kifile rosaanchooti	Fooliishsho mittete rosiishshuwa dawaro
Coy fooliishsho: coy fooliishsho yaa wo'ma hedo aara dandaanno amaynootunni ganba assinoonni qalaattanna gurdywa gambooshsheeti.	Roso Lame
Tittirshu coy fooliishsho : sumuu assitannotanna sumuu assitanokki sokka saysate hasi'nummoro kalanqeemmo coy fooliishshooti.	<i>Rosiishsha Mite</i>
Lawishsha : (Haanna irsaase hidhitu. (sumuu yitanno.)	1. Mite
Kabbadi dafitaradidihdino. (sumuu assitannokki)	2. Lame
Xa'mote coy fooliishsh: tini coy fooliishsho xa'mo shiqishate hasi'nummoro horoonsi'neem-mo coy fooliishshooti.	3. Goofimarchoho
Lawishsha: (Almaazi me"e dirokkiiti? Aye ledo heeratto?)	4. Lee
Hajajote coy fooliishsho: hajajo saysate hasi'nummoro kalanqeemmo coy fooliishshooti,	5. Beetto
<i>Lawishsha (mine cuffe. Mine fiyye.)</i>	6. Girmi ama, adasi/la'lamasinna rodoosi.
Kaa'looshshu udiinne	7. Girmi rodii galtena aduwisi/la'lamootisi
Footta/misilla: misilete xawishsha, poositeroota, chaarte/shae, kaaridoota, lawisiisaano, IMA fichaallu malaate.	8. annisi wosiilisi/abbisinna rodoosi galte
Keeno.	Rosiishsha Lame: gurcho
◆ Mini maate mayimma badde IMA xawisansa lai.	1. meyaa rodox
◆ Mini maate miillanna fixooma leellishshanno misile IMA xawisa dandaansa buusi.	2. anna
◆ Xe'ino coy fooliishsho garunni wonshatenni IMA leellisha dandaansa harunsi.	3. meyee ahaahe
◆ Mini maate miilla looso diraamu garinni leel-lishate wo'naalansa lai.	4. wosiila/abbo
◆ xiixooma lainohunni shiqqannonsa xa'mubbbara hasiissanno dawaro IMA aa dandaansa buuxi.	5. labbaa rodox

- ◆ IMA nabbawe huwatate dandoonsa keeni.
- ◆ misilete xawishshinni irkisantino sokkuwa IMA xawisa dandaansa harunsi.
- ◆ Fiixooma kultanno qaalla IMA coyransa/leel-lishansa harunsi.
- ◆ Fiixoomu xawishshi malaattanna qaalla xaadisa dandaansa lai.

Fooliishsho mittete rosiishshuwa dawaro**Roso Lame***Rosiishsha Mite*

1. Mite
2. Lame
3. Goofimarchoho
4. Lee
5. Beetto
6. Girmi ama, adasi/la'lamasinna rodoosi.
7. Girmi rodii galtena aduwisi/la'lamootisi
8. annisi wosiilisi/abbisinna rodoosi galte

Rosiishsha Lame: gurcho

1. meyaa rodox
2. anna
3. meyee ahaahe
4. wosiila/abbo
5. labbaa rodox
6. buddeenu ama

Rosiishsha sase: Mimmito lawannoha

1. Labbaa beetti galte
2. Amate woy Annu meyaa rodox.
3. Ahaahu amanna anna.
4. Amate woy annu labbaa rodox.
5. Rodooho rodoo galte woy isi rodii
6. Beettu woy rodoote galte woy ise rodii.

Roso Shoole.

Rosiishsha Mite

1. Mihireti ada/la'lama, loosise daddaloho.
2. Haanna, loosise rosiisaanchote.
3. Mihireti wosiila/abbo loosisi ginbaynaho.
4. Hiywoti, loosise misilaanchote
5. Mihireti rodii, loosisi farsaasinchoho.
5. Rodoo
6. Wosiila
7. Ahaaho
8. Rodoote
9. Awuuto
10. Ragiraancho
11. Awura
12. ballo

Rosiishsha Lame

1. Abbo
2. Ada
3. Ahahe
4. La'lama

FOOLIISHSHO LAME

KEERAANCHIMA AGADHA

Agarranni guma

Tenne fooliishsho gedensaanni rosaano:-

- » Keeraanchimmattenna co'immate mayimma IMA nni xawissanno
- » Meessinnaqarqaru co'imma/keeraanchimma agadha atenni daannoricho malaatu afiinni klttanno.
- » Meessi keeraanchimma agadhate assa hasissannori maatiro malaatu afiinni hasaabanno.
- » Keeraanchimmate xe'nenni daanno dhibbi dana tittirtine kulttnno.
- » Meessinna qarqaru co'imma nna mereeron-sa noo xaadooshshenna badooshshe xawissanno.
- » Misilet xawishshinni irkkisine sokka malaatu afiinni xawissanno.

Amado

- ◆ uminna qooxeessu keeraanchimma agadhinanni gara.
- ◆ keeraanchimma agadha hooga abbitanno qarri
- ◆ meessi keeraanchimma agdhinanni assooye
- ◆ keeraanchimma agadhate daafira heeranonke laooshshi
- ◆ keeraanchimmate xe'nenni daanno dhibbi.
- ◆ meessinna qooxeessu keeraanchimma noonsa xaadooshshinna badooshshi.

- ◆ keeraanchimma la'nohunni xawisaano su'mu-wanna gurdawa.
- ◆ mimmito labbannonna gurcho qaalla.

Uynoonni rosu yanna: 10

Rosu shiqo gari.

Rosiisaanchu/cho,barru rosi kakkayshanna qara/kaima xa'mo IMA xa'matenni hanafi. Rosu umi ledo xaaddannota qulfe malaattanna kaimu bixxiluwa egensiisi.

Foliishshote giddo rosu kifilla baalate shiqinorch, la'nanni niwaawe kaajjishanno barru xawishshuwanha hasaawaho shiqqino xa'muwa rosaano kifile giddo garunni loossanno gede assi.

Rosaanchu maxaafi giddo tenne fooliishsho giddo meessinna qooxeessu keeraanchimma yitanno niwaawe rosaanote suutunni IMA nabbawatenni rosaano illachishatenna wodanchatenni harunsansa illaallisi. Rosaano niwaawe bado badote gufo gufotenni nabbabbanno gede assatenni huwattino hedo uminsa yaattonni IMA xawissanno gede assi. Niwaaweno mageeshsha huwattinoro xa'minsa.

Niwaawe kaima assatenni rosu yanna baalate shiqqino rosiishshuwa biddissinsa garinni kifile giddo callunna gaamotenni loosiisinsa. Rosaano rosiishsha loossu gedensaannino taashshiinsa.

Hasaawaho kaayyo kalaqqanno niwaawe ledo mittoo'mitanno xa'mubba IMA xa'mi. mini maatenna fiixooma leellishshanno addi addi misilla woy mittoo'mitanno misilla la"anno gedenna IMA xawissanno gede assi. Rosaano bado badotenni mininsa maate miilla daafiraanno gede assi. rosaanote xawishsha lawishshu gede horoonsiratenni mitte

hedoaddi addi doogonni xawisa dandiinanni gede IMA xawisi. Rosaano xa'mo IMA xa'mitanno gede jawaachishi. Rosu yannara horote aana qulfe malaattata deerra ikkitanno qaalla saleedu aana borreessite IMA leellishatenni xaphishsha assi.

Qaagiishsha

Rosiisaancho: Tenne rosu yannara aye hedono soorro assate IMA horoonsiri.

Qara malaatta

a.qoxeessu co'ichimma: dhibba, fayyimma, xisso, kora, lubbuwa, ishinaawa, ayyarate daafama, way daafama, qarqaru daafama, shumate mine.

b. meessi co'ichimma: anga hayishshira biso hayishshira, danancho hayishshira, mini co'ichimma, hinkoye co'ichimma, udanote co'ichimma, danancho hayishshira, lakkate co'ichimma, koat-te co'ichimma. Xawishsha: meessi co'ichimma agadhate assinanni assootubba.

Meessi keeraanchimma agadhate assinanni assootubba.	Keeraanchimma agadha hoogatenni daanno keeraanchimmate qarrubba.
Biso hayishshira danancho hayishshira danancho hayishshira udanote hayishsha alba hayishshira lekka hayishshira hinko fiqiqira	Godowa xiwama Ille xiwama gansho gogu dhibba

Rosiisaancho, meessi keeraanchimma agadhinanni garanna meessi keeraanchimma agadha hoogatenni dagganno qarrubba doychora rosaano hasaabbona.

Qarqaru keeraanchimma agadhate assinanni assootubba.	Qarqaru Keeraanchimma agadha hoogatenni daanno keeraanchimmate qarrubba.
Minu hoowe co'ichte assira Ishine gamba asse giira Doogga feya Ishine hasiisanno garinni hunu Daraaronna haqqe kaasa	Ayyare daafama Way daafama Fayyimmate qarri Ayyarate daanno dhibbi Wayinni daanno dhibbi Bisu foolanno xullubba aana daannohu fayyimmate qarri

Rosiisaancho, qarqaru keeraanchimma agadhate daafiranna agadha hoogatenni daanno qarra lainohunni rosaano hasaabbona.

Kaa'looshshu udiinne

Footta/misilla, misilete xawishshuwa, poositeroota/chaarituwa/shae, filaashe kaaride, modeloota, IMA tirote malaatta.

Keeno

- ◆ Co'imanna qulaanbe mayiimma IMA xawisa dandaansa buuxi.
- ◆ meessinna qooxeessu keeraanchimma agadha hoogatenni dagganno qarrubba IMA xawisa dandaansa lai.
- ◆ keeraanchimma agadha hoogatenni daanno qarra tittirotenni IMA xawisa dandaansa lai.
- ◆ meessi keeraanchimma agadhate assoote IMA tittira dandaansa harunsi.
- ◆ umonsa keeraanchimma agadhate xe'nenni dagganno xiwannanni agadha dandiitanno hayyo IMA coy'ra dandaansa buuxi.
- ◆ meessinna qooxeessu keeraanchimma noonsa mittimmanna badooshshe IMA xawisa dandaansa keeni.
- ◆ misilete xawishshinni irkisantino malaatta IMA xawisa dandaansa harunsi.
- ◆ miimmito labbannotanna gurcho qaalla IMA horoonsiransa lai.

Fooliishsho Lamete Rosiishshuwa Dawa-ro.

Roso Lame

Rosiishshha Mite

1. olliire
2. Tesifayenna Inqu
3. meessi keeranchimma
4. co'icha
5. gawajaaho

Rosiishshha Lame

1. Halaalehoho
2. Kaphohoho
3. Halaalehoho
4. Halaalehoho

- 5. Kaphohoho
- 6. Kaphohoho
- 7. Halaalehoho

Rosiishsha Sase

1. b	4. c
2. d	5. d
3. d	

Rosiishsha shoole*Fiixoonsa*

1. b	4. c
2. d	5. a
3. f	

Roso Shoole**Rosiishsha Lame**

- 1. Kaphohoho
- 2. Halaalehoho
- 3. Kaphohoho
- 4. Kaphohoho
- 5. Kaphohoho
- 6. Halaalehoho
- 7. Kaphohoho
- 8. Halaalehoho
- 9. Kaphohoho
- 10. Halaalehoho

Fooliishsho Sase

Qooxeessanke

Fooliishshotenni agaranni gumma

Rosaano konni rosi gedensaanni

- » Qooxeessu mayima daafira Itophiyu malaatu afiinni tittirre.
- » Gaxaretenna katamu qooxxeessi akata baddanno.
- » Addi addi qooxeessira heera dandiitanno xaadooshshinna badooshshi fiixooma xawissanno.
- » Qooxeessu amadooshshi daafira Itophiyu malaatu afiinni coyidhanno.
- » Qooxeessinsara assinanni assooti gade soorri'ranno.
- » Qooxxeessu amado aana noonsa beeqqo Itophiyu malaatu afiinni odeessitanno.

Qooxxeessansa xaa yannara coyi-fooliishhonni Itophiyu malaatu afiinni xawissanno.

Xeino coyi-fooliishho wonshatenni Itophiyu malaatu afiinni loossanno

Amado

- ◆ Qooxxeessinkera afantanno coyuubba.
- ◆ Qooxxeessa agaranna awuuta uytanno horo.
- ◆ Qooxxeessu:basetenna kalaqamu akati su'muwa
- ◆ Qooxxeessu mittimmana badooshshe.
- ◆ Qooxxeessu ba'ne kaimuwa
- ◆ Gaxaretenna katamu qooxxeessa

- ◆ Qooxxeessaho assinanni barru barru assootuwa xawishsha
- ◆ Mimmitto labbaannonna gurcho malaatta

Qeechinoonni yanna -10

Rosu shiqo

Rosiisancho barru roso kakaooshshenna massaganno xa'mo Itophiyu malaatu afiinni xa'matenni hanafe. Qooxxeessahonna qooxxeessu amadooshshi ledo amadamin qara malaatta egensiisse.

Fooliishshote giddo baalante rosu kiflera shiqqino assootubba, laooshu niwaawe bowirsitanno misilete xawishshuwanna hasaawaho shiqqino xa'muwa rosaano kifilete giddo garunni loossanno gede assi.

Rosaanote maxaafi gaxaretenna katamu qooxxeessire huwachishshanno niwaawe rosaanote itophiyu malaatu afiinni nabbawatenni rosaanote iilachishshatenninna wodanchatenni haruunsansa qorqore. Niwaawete ledo amadantino xa'muwa Itophiyu malaatu afiinni xa'me.

Rosaano gaamotenni bekkine niwaawe marro higge nabbabbanno gede asse. Niwaaweno mageeshshi geeshsha huwatinoro xa'mensa. Niwaaweno ka'ima assiratenni shiqqinno addi addi rosiishshuwa biddissinsa garinni addinina gaamotenni loosiisensa. Rosaano rosiishsha loosu gedensaanni wo'naalshansa shuqunatenni jawaachishatenna suwilate hedo uyensa.

Qooxxeessu amadooshshe, gaxaretenna katamu qooxxeessa leelshanno misilla leellishatenni huwatonsa Itophiyu malaatu afiinni xawissanno gede asse. Rosaano qooxxeessinsara assinanni assoote qooxxeessu amadooshshi assootuwa bado bado-tenni Itophiyu malaatu afiinni xawissanno gede

asse. Addi addi kalaqamu akatuwa rosaano misiletenni loosse leellishanno gede asse. Niwaawe bado badotenni gufo gufotenni nabbabbanno gede assatenni huwatino hedo uminsa Itophiyu malaatu afiinni xawissanno gede asse. hasaawaho koyis-sanno xa'mo xa'matenni rosaano waxotenni ikkite Itophiyu malaatu afiinni hasaabbanno gede asse

Rosaano xa'muwa Itophiyu malaatu afiinni xa'mitannu gede jawachishshensa. Rosu yannara horote aana hossino qara malaatta taalo qaallansa saleedu aana borressatenna Itophiyu malaatu afiinni leelishatenni xaphishsha assensa.

Qaagiishsha

Rosiisaanchu/cho tenne rosu yannara aye hedono soorridhanno wote Itophiyu malaatu afiinni ho-roonsidho.

Qara malaatta

Bubbete gade, booraawa,xiwana,daga katama gaxare laga,baara, xuunxo, bue,lolaho,gangalata,-muro,dubbo,ilaala/ilaalaamoxawo,olle, alaalaan-cho,hoowe,fooqe.

Tittirsha

Qooxeessu amadooshshe tittirtanno assootuwa	
Qooxeessa hiiitto amandeemmo?	
Ishine gamba assine giira Doogga quleessa Ishine garunni huna	Haqqe kaasa Bushshu hoshoshama gargara Du'namaano garunni harisa

Rosiisaanchu/cho Qoxeessa amada hoogate kaim-inni dagganno qarrubba iima rosaano Itophiyu malaatu afiinni hasaawisse.

Kaa'looshshu udiinne

Fotogiraafubba/ misilla misillate xawishub-ba,poosterubba chaarte/sha''e filaashi kaarduwa, Modella Itophiyu malaatu afi boorro malaate.

Keeno

- ◆ Qooxeessu mayima Itophiyu malaatu afiinni xawisa dandaansa buuxxe.
- ◆ Gaxaretenna katamu qooxeessi akata bada dandaansa la'e

- ◆ Addi addi qooxeessi akata leelshanno misilla Itophiyu malaatu afiinni tittira dandaansa kee'ne
- ◆ Addi addi qooxeessu amado assootuwa go-do'lete daninni garunni Itophiyu malaatu afiinni leelsha dandaansa haruunse
- ◆ Misilshu xawishinni irkidhino malaatta Itophiyu malaatu afiinni tittira dandaansa haruunse
- ◆ Qooxeessu badooshshenna fixooma Itophiyu malaatu afiinni dandaaminsa geeshsha xawisa dandaansa la'e
- ◆ Itophiyu malaatu afiinni coyi fooliishsho loosa dandaansa haruunse.

Fooliishsho Sase rosiishshuwa dawaro

Roso Lame

Rosiishsha Mite

1. Halaaleho	6. Halaaleho
2. Kaphoho	7. Kaphoho
3. Kaphoho	8. Halaaleho
4. Kaphoho	9. Kaphoho
5. Kaphoho	10. Halaaleho

Rosiishsha Lame

1. Hawado
2. Hoowe
3. Ruukko
4. Bu"ete
5. Dubbo

Roso Sase

Rosiishsha Lame

Labbannore

1. Re	6. Be
2. Q	7. Me
3. Le	8. Ha
4. Te	9. H
5. She	10. Se

Roso Onte

Kifile Lame

Rosiishsha mite

1. Kaphoho

2. Halaaleho

3. Halaaleho

4. Kaphoho

Rosiishsha Lame

1. Ha

4. Ha

2. Me

5. Me

3. Le

Fooliishsho shoole

Tiraafikete Qoropho

Fooliishhote agaranni gumma

Rosaano konni rosi gedensaanni:

- » Xinta tiraafikete wodho Itophiyu malaatu afiinni leelshanno.
- » Tiraafikete caabbichi kuulla wodhonsa xadisatenni Itophiyu malaatu afiinni xawissanno.
- » Tiraafikete wodho hasiishsha Itophiyu malaatu afiinni hasaabbanno.
- » Tiraafikete wodho agadhatenni umonsa tiraafikete jaddonni agadhitanno.
- » Uurrino kaameela go'line noonsakkita huwatanno
- » Zebira tayinse sa'nanni doogo horoontsidhe tayisanno.
- » Xinta tiraafikete wodhubba Itophiyu malaatu afiinni buuxisiissanno
- » Misilshu xawishsha irkisantino malaatta Itophiyu malaatu afiinni leelshanno
- » Xeino coyi fooliishshubba wonshatenni Itophiyu malaatu afiinni loossanno

Amado

- ◆ Tiraafikete qorophonna doogote wodho
- ◆ Doogote aana assa hasiissanno qoropho
- ◆ Tiraafikete caabbichi horo
- ◆ Tiraafikete wodho agarooshshinna jaddo gararate hayyo

- ◆ Tiraafikete wodho hasiishsha
- ◆ Xinta Tiraafikete wodho
- ◆ Su'manna gurdus xawisaano horoontsidenni coyi-fooliishsho loosa
- ◆ Coyi-fooliishshuwa giddo xawisaano bada.

Qeechinoonni Rosu yanna -12

Rosu shiqo

- ◆ Rosiisaancho roso hanafakkira albaanni kak-kayishsha ikkanno massago/kaima xa'mo Itophiyu malaatu afiinni xa'minsa. Qara malaatta egensiisse. Isi ledo amadantino qara malaattanna kaimu hedo egensiisse.

Baalante rosu yannara shiqino assootuwa laooshshu niwaawe bowirstanno misilshu xawishshuwan-na hasaawaho shiqino xa'muwa rosaano kifilete giddo garunni loossanno gede asse.

Rosaanchu maxaafi doogote aani ikkito kayisanota niwaawe Itophiyu malaatu afiinni nabbawatenni rosaano illachishshenna wodanchite haruunsa nsa qorqorre. Rosaano niwaawe bado badotenni gufo gufotenni nabbabbanno gede assatenni huwatino hedo uminsa xawishshi garinni Itophiyu malaatu afiinni xawissanno gede asse.niwaaweno ma-geeshshi geeshsha huwatinoro xa'mensa.hasaab-banno gede assensa.

Niwaawe kaima assatenni baalante rosu yannara shiqino rosiishshuwa biddissu garinni kifilete giddo uminsanninna gaamotenni loosiisensa. Rosaano rosiishsha loosu gedensaannino shuquno assinon-sa.

Rosaano umunninna gaamotenni ikkite niwaawe nabbawatenni Rosaano xa'muwa Itophiyu malaatu

afiinni xa'mitannonna dawartanno gede assensa. Mannu umonsa tiraafikete jaddonni agadhate maa assa hasiissannonsaro Itophiyu malaatu afiinni hedo soorri'ranno gede qineesse. Konni albaanni xaadinonsanna macciishshitino tiraafikete jad-dubba kifilete jaallansara Itophiyu malaatu afiinni odeeositanno gede asse. Kifilete gidoo tiraafikete wodho Itophiyu malaatu afiinni wo'naaltanno gede qineesse. Xinta tiraafikete malaatta leelshatenni ledote xawishsha Itophiyu malaatu afiinni asse.

Rosaano xa'muwa Itophiyu malaatu afiinni xa'mitanno gede jawaachishensa. Rosu yannara horote aana hosino qara malaattara taalo qaallansa saleedu aana borressatenninna Itophiyu malaatu afiinni leelshatenni xaphishsha assensa.

Qaagiishsha

Rosiisaanchu/cho tenne rosu yannara aye hedono soorriranno/dhanno wote Itophiyu malaatu afiinni horoonsidho.

Qara malaatta

Tiraafikete caabbichi kuulla uurri,qorophi,hari,mannu tayise sa'"anno base/zebira/ tiraafikete poolise,kaameela,sayikile, motorete sayikile,bawura,kaameelu /bawuru jaddo,Gongomishaano, lekkate manni sa'anno doogo,farqaame doogo, batala,buusa,sa'nanni base,isfaalete/ kaameelu doogo,bawuru doogo.

Xawishsha

Gongomishaano lekkate manna sayinsanno tiraafikete caabbichuwa kuullansanna wodhonsa.

T/ kiiro	Gongomishaano sayissanno tiraafikete caabbichuwa kuullanna wodhonsa	
	Caabbichu kuula	Wodho
1.	Duumo	Lekkate manni tayisara xururoonni masmara sa'nikki uurra
2.	Duumonna baqqala	Uurre noohu harate qixxaawa
3.	Haanja	Doodhinoonni raga hara
4.	Baqqala	Farqaame doogo mereero e'"inori rahote fula,e"ate aana noori kayinni uurra

T/ kiiro	Millisaano sayissanno tiraafikete caabbi-chuwa kuullanna wodhonsa	
	Caabbichu kuula	Wodho
1	Duumo	Lekkate sa'"annorira uurate hoolloonni darga uurra
2	Haanja	Lekkate noorichi rahotenni doogo tayisa

T/ kiiro	Doogote aana tiraafikete qoropho ledo amadamino tiraafikete caabbichuwa lawishshaho shiqqinori	
	Tiraafikete caabbichuwa	Tiro
1		Uurrite balaxo uyi
2		Kaameelu urranno dargi noota xawisanno
3		Lowo yanna urrisa hoolloonite
4		Malaatu goofimarchi geeshsha urrisa hoolloonite
5		Malaatu leellanno widoonni sa'"a hoolloonite

6		Lekkannihura hoolloonite
7		Lekkannihura calla haranno gede fajjinoonni
8		Lekkannihu tayisanowa
9		Rosaano batidhanno darga ikkino daafo ranke woyye-satenni qorophine oofa/gongomisha
10		Duucha dooga tuncu yitinowi wirri assitanno doogo noo daafo qorophine oofa/gongomisha
11		Tiraafike sayisano caabbichi xaadanohe daafio qorophite gongomisha
12		Farqaame doogo xaadanohe daafo qorophite gongomi-sha

Fooliishsho Shoole Tiraafikete qoropho

- ◆ Tiraafikete wodho hasiishsha
- ◆ Doogote aani wodho malaattanna hajajuwa ayrsa
- ◆ Tiraafikete caabbichi hajajora garunni tumo aate
- ◆ Rankete gumulo ayrsate.
- ◆ Millisatenna uurrisate harinsho garunni malaate hasiisanno adrganna yannara horoonsir-ate.
- ◆ Qorophote gongomishate.
- ◆ Ranke aga'rine gongomishate.
- ◆ Millimmote wodhubbara hiramoonnire ikkate.

◆ Gongomishaanotenni iillitanno jaddo woyye-sate.

◆ Gongomishaanote dancha amanyoote kaaj-jishate.

◆ Woloota doogote horoonsiraano ledo hedote xaadooshshe assate.

Rosiisaanchu/cho Tiraafikete

Wodho agadha hoogatenni dagganno qarrubba la "annohunni rosaano Itophiyu malaatu afiinni hasaawisse.

Xawisaancho qaale:- xawisaancho qaale yineem-mohu mittu coyi mayma, akata kuula ikkito roore xabbanno gedenna leeltanno gede assanno qaale woy xuruuraati. Xawisaancho horote garinni la'neemmo wote lamewa beenkanni. Insano su'mu

xawisaancho gurd u xawisaancho yaatenni egenantanno.

Lawishsha :-

(Jawa mine, worba rosaancho, seeda haq-qicho, shaalado siwo)

Kaa'looshshu udiinne:-

Fotogiraafubba/misiloota, misilshu xawishshu-wa, poosteroota/chaartuwa/sha”e, filaashi kaardu-wa, Modella Itophiyu malaatu afii borro-malaati

Keeno

- ◆ Tiraafikete wodho hasiishsha Itophiyu malaatu afiinni xawisa dandaansa la’ee.
- ◆ Addi addi tiraafikete wodho leelshanno misilla la”atenni Itophiyu malaatu afiinni xawisa dandaansa haruunse.
- ◆ Xinta tiraafikete wodhubba huwatansa dandaansa keenne.
- ◆ Tirrafikete wodhubba agadhathe hasiishshubba Itophiyu malaatu afiinni hedo aate dandaansa la’ee.
- ◆ Lekkate ha’nanni wote gura widoonni harate daafo Itophiyu malaatu afiinni coyira dandaansa buuxxe.
- ◆ Uurrino kaameelinni go’line doogo tayisa noonsakkita wodanchansa keenne.
- ◆ Kaameelu doogo aana godo’la jaddo abbitan-nota ikkase Itophiyu malaatu afiinni xawisa dandaansa buuxxe.
- ◆ Zebira/lekkate tayinsara loonsoonni doogo/horoonsi’ne doogo tayisa Itophiyu malaatu afiinni coyra dandaansa la’ee.
- ◆ Coy-fooliishsho wonshatenni Itophiyu malaatu afiinni garunni leelsha dandaansa keenne.
- ◆ Mislshu xawishhinni irkisantino malattanni Itophiyu malaatu afiinni xawisa dandaansa haruunse.

Fooliishsho Shoole Rosiishshuwa dawaro

Roso Lame

Kifile mite

Rosiishshha Lame

1. E	4. B
2. A	5. D
3. C	

Roso Onte

Kifile Lame

Rosiishshha Mite

1. Kaphoho
2. Halaaleho
3. Kaphoho
4. Halaaleho

Fooliishsho Onte

Dubbu Saada

Fooliishhote agaranni gumma

Rosaano konni rosi gedensaanni:

- » Dubbu saada heeshhonna saga'late ikkitoItophiyu malaatu afiinni xawissanno.
- » Dubbu saada horo Itophiyu malaatu afiinni odeeositanno.
- » Dubbu saadata addi akati xawishsha Itophiyu malaatu afiinni coydhanno.
- » Dubbu saadara assa hasiissanno qoropho Itophiyu malaatu afiinni tittirtanno
- » Dubbu maxarama Dubbu saadara ba'ate korkaata ikkitannota Itophiyu malaatu afiinni xawisanno.
- » Addi addi dubbu saada su'muwa Itophiyu malaatu afiinni xawisanno.
- » Xeino coyi fooliishshubba wonshatenni Itophiyu malaatu afiinni loossanno

Amado

- ◆ Dubbu saada heeshhonna saga'la
- ◆ Dubbu saadanna malaatu su'muwansa.
- ◆ Dubbu saadata addi akata
- ◆ Dubbu maxaramanna Dubbu saadda
- ◆ Coy-fooliishshuwa loosa
- ◆ su'mu xawisaano horoonsira.
- ◆ Dubbu saada addi akatta.
- ◆ Dubbu maxaramanna dubbu saadda

Qeechinoonni rosu yanna :- 9

Rosu shiqo

- ◆ Rosiisaancho roso hanafakkira albaanni kak-kayishsha ikkanno gede rosaano affanno dubbu saada massago/kaimu xa'mo Itophiyu malaatu afiinni xa'matenni hanafe. Qara malaatta egen-siisse. Rosu umi ledo amadantino qara malaattanna kaimu hedo egensiisse.
- ◆ Fooliishhote giddo baalante rosu kiflera shiqino assootuwa laooshshu niwaawe bow-irsitanno misilshu xawishshanna hasaawate shiqino xa'muwa rosaano kifilete giddo garunni loossanno gede asse.
- ◆ Rosaanchu maxaafi tenne fooliishsho giddo golju daafira kultanno niwaawe suutunni Itophiyu malaatu afiinni nabbawatenni rosaano illachishshenna wodanchite haruunsansa qorqorre. Rosaanono gaamotenni babbadaten-ni niwaawe ledde nabbabbanno gede asse. niwaaweno mageeshshi geeshsha huwatinoro xa'mensa.

Niwaawe kaima assatenni baalante rosu yannara shiqino rosiishshuwa biddissu garinni kifilete giddo uminsanninna gaamotenni loosiisensa. Rosaano rosiishshha loosu gedensaannino shuquno assinon-sa.

Niwaawe bado badotenni gufo gufotenni nabbab-banno gede assatenni huwatino hedo uminsa afi-inni xawissanno huwato Itophiyu malaatu afiinni xawissanno gede asse. Rosaano rosiishshha loosu gedensaannino shuquno assinonsa.

Dubbu saada badatenni xawishshansa Itophiyu malaatu afiinni odeessiton. Dubbu saada saga'late ikkitonna addi akata rosaano odeessitanno gede wo'naalisiiisse.hasaawaho kayissanno xa'mo xa'matenni rosaano waaxo waaxo ikkite hasaab-baraa qineesse.Addi addi Dubbu saada su'mu xaw-

isaano horoonsidhe heeshshonsa baxxino akatansa Coy-fooliishsho xawissona.

Rosaano xa'muwa Itophiyu malaatu afiinni xa'mitanna gede jawaachishinsa. Rosu yannara horote aana hossino qara malaatta taalo qaallansa saleedu aana borressatenna Itophiyu malaatu afiinni leelshatenni xaphishsha assensa.

Qaagiishsha

Rosiisaanchu/cho tenne rosu yannara aye hedono sooriranno/dhanno wote Itophiyu malaatu afiinni horoonsidho.

Qara malaatta

- A. Dubbu saada:- Duubbo,Yeedaala,Hi-yeeyye,Ambooma,Golja,Bowiilcho,Manchaame, Galashsho,Qamale,Wee'niicho,Waaliya,Bullicha,Xuxxuufa.
- B. Sagalatenna heerate gara :- saga'la, maala ittannori,hayiiso ittannori heerate gara

Xawishsha

Dubbu saada moola baattora,wayi giddo,haqqete aana heedhannori,ayyererte aana buubbannorinna ceote saada ikkitinokkiri baalu dubbu saada yaamantanno

Dubbu saada kalaqaminsanni heeshshonsanni saga'lansanni,danunninna suudunni kuri lawanorichi baalu addi addireeti. Dubbu saada mannu heerano quooxeessinni faffe heeransanni boonu woy balete giddo xi'mo dubbo hojaameyye hayisso batidhino quooxeessa,hayisaamenna xawo ikkino darga,waacaama haqqe batidhino base,gamoojjete/moollete/,wayi noo quooxeessa woy wayi giddo noo darguwa aana heedhanno.

Heeransa gari kalaqamansa garinni baxxanno. saga'lansannino kalaqaminsa garinni hayiisso,cittanna daro ittannore maala saga'litannore,da'muulanna shiimmaadda kalaqo saga'litanno,ishinenna reyetino saada ittannore ugaaxxe gawajjitanorreeta.bisu suudenna dana kalaqaminsa garinni baxxanno.Itophiyaaho anfanni qara qara dubba saada yineemmor:-Ambooma,Yeedaala,Qorke,X-awu harricho,Doobbiicho,Daguncho ,wee'niicho, Qamale,Manchaame ,wkl nna addi addi babbete buubbanno ce'aati.

Dubbu saada horonna amadooshshe

Dubbu saada horo	Dubbu saadara assin-nara hasiisano ama-dooshshe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tursite goshoos-hatenni ◆ Eote buicho ◆ Gogansa addi addi uddannaranna ko"ate qixxeessate ◆ Maalansa sagali-mate ◆ Buudansanna hinkonsa biifado udiinne loosate 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Doogimale ugaaxe hoollatenni ◆ Dubbo agaratenni ◆ Paarkoota qixxes-satenni ◆ Garbanna baara agaratenni ◆ Dubbu maxarama hoola

Rosiisaanchu/cho Dubbu saada amadooshshe assa hoogatenni dagganno qarruwa aana lainohunni rosaano Itophiyu malaatu afiinni xa'mamatenni hasaabbanno gede asse.

Kaa'looshshu udiinne

Fotogiraafubba/ misilla misillate xawishuba,poosterubba chaarte/sha"e filaashi kaarduwa, Modella boorro malaate.

Keeno

- ◆ Dubbu saada saga'la quooxeessira Itophiyu malaatu afiinni hasaawa assansa buuxxe.
- ◆ Dubbu saada heeshsho gara tittira dandaansa haruunse.
- ◆ Dubbu saadaha addi akata Itophiyu malaatu afiinni xawisa dandaansa keenne.
- ◆ Dubbu saada horo odeessa dandaansa la'e.
- ◆ Coyi fooliishshuwa loosatenni leelsha dandaansa haruunse.
- ◆ Dubbu saada su'ma Itophiyu malaatu afiinni taalo woshansa buuxxe.
- ◆ Dubbu saada leellishshanno misile la'atenni su'minsa ledo fixoopsansa la'e.
- ◆ Misilshu xawishsha irkirino malaatta Itophiyu malaatu afiinni tittira dandaansa haruunse.
- ◆ Dubbu saada heeransa garinni babbaxansa bade afansa keenne.
- ◆ Dubbu maxarama dubbu saadara daramate korkaata ikkasi odeessa dandaansa la'

- ♦ Xeino coyi fooliishshuwa wonshatenni loosa dandaansa keenne.

Fooliishsho onte rosiishshuwa dawaro

Roso Lame

Rosiishsha Mite

1. Kaphoho
2. Kaphoho
3. Halaaleho
4. KaphohoKaphoho

Rosiishsha Sase

1. Halaaleho
2. Kaphoho
3. Kaphoho
4. Kaphoho
5. Halaaleho
6. Halaaleho
7. Kaphoho
8. Halaaleho
9. Kaphoho
10. Kaphoho

Rosiishsha shoole

1. C	4. D
2. C	5. B
3. A	

Rosiishsha shoole

1. C	4. B
2. F	5. D
3. A	

Fooliishsho lee

Woga

Tenne Fooliishshonni Agarranni Gumi

Rosaano konni rosi gedensaanni:

- » Wogate mayimmare IMA xawissanno.
- » Uminsanna qarqarinsa akata IMA tittirtanno.
- » Hi'noonti yitanno woga eewa yitannotewiinni baddanno.
- » Qarqarunnita eewaancho woga bowirsate wo'naaltanno.
- » Macciishshate mitiimma noonsare lainohunni rosicho soorridhanno.
- » Eewaanchonna dee'naancho hedo amaddino coy fooliishshuwa IMA kultanno.
- » Xe'ino coy fooliishsho wonshitanni IMA loossanno.

Amado

- ◆ wogate mayimma wogate ama'no
- ◆ woga xawissanno malaatta: su'muwa, xawisaanonna gurdwuwa
- ◆ Qaallate eote fiche
- ◆ Woganke hiissine agara noonke?
- ◆ Woga xawisanna agara
- ◆ Eewaancho woga dee'naanchotewiinni bada
- ◆ Eewaanchonna dee'naancho coy fooliishshuwa

Qeechinoonni Yanna - 8

Rosu Shiqo

Rosiisaancho, barru roso hanafakkira albaanni baqqenyaho ikitanno gede massagaancho xa'mo IMA xa'minsa. Qara Malaatta egensiisi. Umu ledo xaaddannota qara malaattannamuri-hedo egensiisi. wogate ledo amadantinota qara malaatta egensiisi. wogate mayimmarena macciishshate mitiimm noonsare yaa mayyaatero xawishsha uyinsa.

Fooliishshote giddo mitte mittente rosu kiflera shiqqino assootubba: illaallishshu niwaawe bowirsannoha misilete xawishshanna hasaawah shiqqino xa'muwa rosaano kifilete giddo garunni loossanno gede assi.

Rosaanote maxaafira tenne fooliishshogiddo wogate daafira kultannota harancho niwaawe wogate daafira borreessantinota "Gobba'ya Boo'neem-moheti" yitanno qaali-kiiro shiimunninna qalbeef-fachishanno garinni IMA nabbawatenni rosaano hedo tuggenna wodanchite harunsitanni nooro harunsi.

Rosaano gaamotenni beehatenni marro qolte nab-banno gede assi. Niwaawe mageeshshi hgeeshsha buuxxinoro xa'mi.

Niwaawe kaima assatenni, rosu yannara shiqqino rosiishhabiddissu garinni kifilete giddo hojji hojjinni ikko gaamotenni loosiisinsa. Rosaano rosiishsha loossu gedensaanni taashshiro uyinsa.

Niwaawe aante aantenni gufo gofonte nabbabanno gede assite huwattino hedo uminsa afinninna xawishshinni IMA xawishshanno gede assi. Rosaano rosiishsha loossu gedensaanni taashshiro uyinsa.

Gobbanketa addi addi woga akatta leellishshonta babbaxxitino misilla la'anno gedenna la'inta IMA xawissanno gede assi. Lame lamenna gaamotenni ikkite horo aannonna gawajjanno

rosicho lainohunni insa affino bikki woga horose gawajjote ledo yekkeerantanno gede assi.

Lame lamenna gaamotenni ikkite baxxanno woga dani hasawa assitanno gede qineessinsa. Hasaawaho koyissanno xa'mo xa'matenni rosaano waaxo waaxo ikitanni IMA hasaabbanno gede assi. Xa'muwate aana xintaminoha hasiisanno roso uyi. Rosaano xa'muwa IMA xa'mitanno gede jawaachishinsa. Rosu yannara horote aana hossino qara assootubbaati.

Malaattannita labbanno qaalla saleedu aana boreessatenni IMA leellishshanni xaphishsha marro qoli.

Qaagiishsha

Rosiisaancho, Tenne rosu yannara ayeno hedo soorrirate assinannire IMA xa'mi.

Qara Malaatta

woga, wogaancho, horaameessa, wogaancho uduunne, wogaancho sagale, wogaancho sirba, wogaancho adhamme, kaa'lama, ayirrisama, mimmito duqqa, jilu, amanyootu, dogoomaancho xaadooshshe, ayyaana, alicho (ilaalaamo qarqara) woricho (xeichaamo qarqara) maasso, seeru, tuqqa

Xawishsha

Woga mitto'mitino mangiste rosu, sayinsetenna wogate assootubba (UNESKO) A.K.G 1982 M.D Mekiskote assino gambooshshira uyinoonni gu-mulo togo yitannote:

"Woga manchi beetti mannoomittenna korkaatawncho kalaqama ikka dandaanno gede woy woloota kalaqama badanno gede assitino kaimu hajubba amaddino muri-hedooti." Mitte daga wole daganni baxxite leeltanno heeshshote maana, amma'no, dhagge, xaphoomunni udiinnichunna tiiu jiro xaphi yitannohu wogate hundaati."

Woga ilamatenni ilama annuwatenniwiinni ragi'neemmo wodhonnq amanyoote ikkanna, mitte gobba jiro, addita ayimmate xawishsha, mittimma, daa"ataanote daae, seesanna maalalsiissanno eltooti. Mitte gobbata uddi'ra, saga qixxeessa, diru soorro ayyaana ayirrisa, sirbu dana woga kaima ikitinota ikitanna, mittu dagoomi woluwiichin ni baxxannohu ayimmate sumuda kalaqqannosi. Lawishshaho: alichaamu qarqarira heedhanno

daga mixo worichaamu qarqarira heedhanno daga woganna heedhanno hayyo shiimunnino ikkiro gumulantinote.

Gobbanke Itophiyu baattote halli Aliyye, Afirkaho Soojaati ragaanni leeltannote. Qoleno 13 agana afidhino gobbaati. Dagase batinyi garinni Afu-unni, Uddiratenni, dagoomichu xaadooshshinni, jilunna wi'late amnyooti, araarsa, xagisa, mi'na, sagale qixxeessa, saga'lanna w.k.l baala hala'ladu deerrinni wogate donna afantanno gobbaati.

Wogate Dana

◆ jila ◆ dogoomaancho xaadooshshe ◆ araara ◆ hee'nanni mine ◆ loonsanni gara ◆ sagelete qixxaawo ◆ saga'late gara	◆ angate loosinni ◆ ayyaana ayirrisa ◆ muuziiqu udiinni ◆ uddi'rate gara

Rosiisaancho, konni aleenni shiqqino woganna wogate dana kaima assatenni babbaxxitino dagare /dagoomire rosaano IMA hasaabbanno gede assi.

Horo uytanno woga	Gawajjitannto woga
<ul style="list-style-type: none"> ◆ mittimma ◆ seera ◆ tuqqa ◆ mimmitoho kaa'lama ◆ wogate udiinni ◆ daabbo 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ diru iillikkinni adhama ◆ diiro ◆ gojo ◆ wolqatenni sejaata ◆ araado amadisiissannaha dilleessannore horoonsira ◆ seesahonna amma'note yine bisu qaraamurichinni daddadha

Rosiisaancho, konni aleenni xawinsoonniha horo uytannotanna gawajjitannto woga kaima assidhe rosaano IMA hassaabbanno gede assi.

Gobbamketa badooshshu sagale: agattonna gid-dose worrannire

Sagale agatto sagalete woy agattote giddo worrannire/ coommishshanno qimamma		
Buddeena	farsho	barbare
\difo daabbo	xajje	shuro
Kitifo	birze	mixaamixo
Waasa	haraqe	irde
Shurote woxi	shaameeta	irde
Lukkichu woxi	qaaribo	liiqame barbare

Rosiisqancho, gobbankera babbaxxitino daganna dagoomira badooshshe ikkitinoti saga'late dani aana rosaano IMA hasaawisi.

Kaa'looshshu Udiinne

foto/ misile, misilet xawishshi, poostere, chaarte/ sanxarazhe, filaashi kaarde, akeekishshu, IMA borri-malaate

Keeno

- ◆ Wogate mayimmare IMA huwata dandaansa keeni.
- ◆ Qarqarinsa wogare IMA kula dandaansa buuxi.
- ◆ Eeyyaancho wogara noonsa hedonna korkaata IMA xawisa dandaansq buuxi.
- ◆ Dee'naancho woga lainohunni noonsa hedonna macciishshamme IMA xawisa dandaansa buuxi.
- ◆ Qarqarisara heedhanno macciishshate mitiima noonsari woga lawishshunninna diraamu garinni leellisha dandaansa harunsi.
- ◆ Eewaancho woga dee'naancho wogawiinni badansa buuxi.
- ◆ Misilet xawishshinni irkidhino sokka IMA tittira dandaansa harunsi.
- ◆ Eewaanchonna dee'naancho coy fooliishsho IMA kula dandaansa buuxi.
- ◆ Qara Malaatta hornyo xawisa dandaansa buuxi.
- ◆ Itophiyunnita addi addi woga leellishshanno misile IMA xawisa dandaansa lai.

Fooliishsho leete rosiishsha dawaro

Roso Lame

Rosiishsha Mite

1. Halaalehoho
2. Kaphohoho
3. Kaphohoho
4. Halaalehoho
5. Halaalehoho
6. Kaphohoho
7. Kaphohoho
8. Kaphohoho
9. Kaphohoho

Rosiishsha Lame

1. woga
2. wodhonna amanyoote
3. alichaamenna worichaame
4. ayirrisamanna halama
5. 13

Fooliishsho Lamala

Gawajjanno Rosicho

Tenne Fooliishshonni Agarranni Gumi

Rosaano konni rosi gedensaanni:

- » Gawajjanno rosichi assoote IMA xawissanno.
- » Qarqarinsara assinanni gawajjanno rosichi assoote IMA xawissanno.
- » Qara Malaatta horyuwa xawissanno.
- » Gawajjitanno woga lainohunni coy fooliishsho IMA kultanno.
- » Gawajjanno rosichi assootubba tittirshunni IMA kultanno.
- » Xe'ino coy fooliishsho wonshitanni IMA loossanno.

Amado

- ◆ Gawajjanno rosichi abbanno qarra, mitiimmanna rakko
- ◆ Gawajjanno rosicho leellishshanno su'muwa, xawisaanonna gurdawa
- ◆ Qarqarinkera heeranno gawajjanno rosichi xawishsha
- ◆ Gawajjanno rosichi ledo amadantino qara malaatta
- ◆ Eewaanchonna dee'naancho hedo ledo amadantino coy fooliishshuwa

Qeechinoonni Yanna - 12

Rosu Shiqo

Rosiisaancho, barru roso hanafakkira albaanni baqqeenyaho ikkannohe gede kaimu xa'mo IMA xa'mi. Qara malaattano egensiisi. Gawajjanno rosichi assooti ledo amadantinota qara malaattana muri hedo egensiisi.

Tenne fooliishsho giddo mitte mittente rosu yannara shiqqino assootubba, illaallishssu niwaawe bowirsitannota misilete xawishshuwanna hasawaho shiqqino xa'muwa rosaano kifilete giddo garunni loossanno gede assi.

Rosaanote maxaafira tenne fooliishsho giddo gawajjannobrosichi assootubba iillishshanno tiiunna bisu gawajjo leellishshanno niwaawe huuro ajishshe tiro aanno garinni IMA rosaano hedo tugge wodanchatenni harunsansa qorqorsha assi. Rosaano gaamote beehante niwaawe marro qolte nabbabbanno gede assi. Niwaaweno mageeshsha huwattinoro xa'minsa.

Niwaawe kaima assatenni mitte mittente rosu yannara shiqqino rosiishsha biddissu garinni kifilete giddo hojji hojjinni ikko gaamotenni loosiisinsa. Rosaano rosiishsha loossu gedensaanni taashshiro uyinsa.

Niwaawe bado badotenni gufo gufotenni nababbanno gede assatenni huwattino hedo uminsa afiinninna xawishshu macciishshammeno IMA xawissanno genna hasaabbanno gede assi.

Rosaano hasaawa guddu gedensaanni taashshirono uyinsa. Rosaano xa'mo IMA xa'mitanno gedenna dawartanno gede assi.

Gawwjanmo rosichi assootubba leellishjanno misilla IMA xawissanno gede assi. Hasaawaho koyissanno xa'mo xa'matenni rosaano waaxo waaxo ikkite IMA hasaabbanno gede assi. Xa'muwwe aana irkirinoha hasiisanno roso uyin-

sa.

Rosaano xa'muwa IMA xa'mitara jawaachishi. Rosu yanna horo aana hossinota qara malaattalabbammo qaansa saleedu aana IMA leellishatenni xaphishsha marro qolyanno gede assi.

Qaagiishsha

Rosiisaancho, Tenne rosu yannara ayeno hedo soorirrate assinannire IMA xa'mi.

Qara Malaatta

Assoote, rosicho, qarra, kokkericho mura, meya beetto ofoshshiisha, alba huduuxxa, diiro, barriweelo adhama, wolqatenni seyata, araado, dilleessannoricho, gaangaana daddara, gawajjama, meyaa beetto gawajjama, qaaqquullu gawajjama, gawajjanno, mitiimma, wodho, jaddo

Gawajjanno rosichi assootubba

Xawishsha

Gawajjanno rosichi assooteeti yinannihu mittu dagoomi giddo rumushsho kalaqire gawajja illishannohanna horo uytannokki assootubba rosichooti. Mite mite gawajjanno rosichi assootubba seeda yanna keeshshitinota ikkansa kaiminni wogate gede ikkite kiirantay leeltanno. Qolteno, gawajjanno rosichi assootubba ama'note giddo mitte ikkite leeltannota ikkitanna dagoomu giddo marro marro higge gumulantanni seeda diro keeshshitara danditanno.

Xaa yannara gawajjanno rosichi assootubba wo'munni wo'ma ba"ano hoogguro konni qooxeessira sufino roso uynanniha ikkasinni fakkanu gawajjanno rosichi assoti luphiimu deerrinni ajjani hadhanni noota leellishshanno.

Gawajjanno rosichi assootubaati yineemmor:

Lawishshaho: (yanniweelo adhamme, meya beetto ofoshshiisha, gaangaana daddadha, diiro, wolgetenni seyaatamaa, araado amadiisanno, dilleessannoricho horoonsira, seesahonna amma'note yine biso qaraamurichinni daddadha)

Gawajjanno rosichi assootubba iillishshanno ga-wajjo:

- ◆ Bisunna tiu gawajjo iillishhanno
- ◆ Maatetenna dagoomu mereero noo fayyimmate xaadooshshe wodakkanno.

- ◆ hojjinni, maatetenni, gobbate miinji aana ga-wajjo iillishshanno.
- ◆ lophotenna busullete guficho ikkanno.

Gawajjanno rosicho xawissanno qaalla

◆ Kokkericho mura	◆ Siwila loosannoha
◆ Meya beetto ofos-hshiisha	◆ Gojo
◆ diiro	◆ Bita

Gawajjanno rosichi assoote gargaratemali qum-meessa

- ◆ dagooma rosiisa
- ◆ hajo lainohunni ikkado mashalaqqe illisha
- ◆ woyyote roorrimma aa
- ◆ meya beetto jaddo gargara
- ◆ qaaqquullu jaddo qorqorsha assa

Rosiisaancho, Gawajjanno rosichi assootubba korinni iillitanno gawajjonna konne gawajjanno rosichi assootubba hiissine gargara dandiinanniro rosaano IMA gaamotenni hasaabbanno gede assi.

Su'mu Xawisaano Qaalla

Su'mu xawisaano qaalla su'ma balaxe daatenni su'ma roorsite xawissanno, guwursitannote.

Lawishshaho:

Daaneeli rosisinni jawaata rosaanchooti.

Tenne coy fooliishsho giddo rosaancho yaanno-su'mi jawaata yaannohu xawisaanchu qaalinni xawinohura Daaneeli rosisinni jawaata rosaancho ikkino gede leellishhanno.

- ◆ Shaalado beetto ninke rosaanchooti. Haamma-ta ooso mereerinni shaalado ikkitinoti konni garinni baxxitanno gedenna roorinkanni xab-be leeltanno gede assinose.
- ◆ Konnira daafira jawaatanna shaalado yitanno qaalla su'ma xawisansa korkaatinnisu'mu xawisaano yine woshshinanninsa.

Kaa'looshshu Udiinne

foto/ misile, misilette xawishshi, poostere, chaarte/ sanxarazhe, filaashi kaarde, akekishshu, IMA borri-malaate

Keeno

- ◆ Qarqarinsara kalaqamannoha gawajjanno rosichi assootubba IMA xawisa dandaansa buuxi.
- ◆ Gawajjanno rosichi assootubba abbitanno ga-wajjo tittirshunni IMA xawisa dandaansa keeni
- ◆ Gawajjanno rosichi assootubba ikkito diraamu garinni IMA leellisha dandaansa harunsi.
- ◆ Xe'ino coy foolishhuwa wonshatenni IMA loosa dandaansa keeni
- ◆ Misilet xawishshinni irkisantino malaatta IMA xawisa dandaansa harunsi
- ◆ Gawajjanno rosichi assooteeti yinanniri maa maatiro IMA tittira dandaansa buuxi.

Lamalki foollishho rosiishshi dawaro**Roso Lame****Kifile Mite***Rosiishsha Mite*

1. 14
2. 5
3. Barandahonna doogote qaccera
4. Sayikki Kifile
5. Sasunni

Rosiishsha Lame

1. B	4. A
2. D	5. D
3. C	

Fooliishsho Sette

Budu Godo'le

Fooliishshotenni agaranni gumma

Rosaano konni rosi gedensaanni

- » Qooxesinsara afamanno budu godo'le IMA kultanno
- » Budu godo'le akata IMA xawissanno
- » Malaattanna coyfooliishsho horoonsidhe budu godo'le IMA xawissanno
- » Budu godo'le ledo amadantinno malaattu horoonsidhanno.
- » Babbaxinoha su'mu nna sa'ino yanna gurdhu xawisaancho horoonsidhanno.
- » Xe'inno coy fooliishsho wonshatenni IMA loossanno.

Amado

- ◆ Budu godo'le
- ◆ Qooxesesi'nera afamanoha budu godo'lenna godo'linanni udiinne
- ◆ Budu godo'le xawissanno su'muwa ; albu xawishshi malaattu
- ◆ Budu godo'le xawisanna godo'lete wodho
- ◆ Qaallate eonna tiro
- ◆ Su'munna sa'ino yanna xawisiaano gurda amaddinno coyfooliishsho

Qeechinoonni rosu yanna - 8

Rosu shiqqishsha

Rosiisaano roso hanafate albaanni kakaysate ikkanno gede massagote/kaimu xa'mo IMA xa'me. Qara malaatta egensiisse. Rosu umi ledo amadantino qarra malaattanna qara hedo egensiisse.

Fooliishshote giddo rosu kifillanni shiqqinno assoote, la"ate niwaawe bowirsidhanno misilette xawishshanna hasaawaho shiqqanno xa'muwa rosaano kifilete gido garunni loossanno gede asse.

Rosaanchu maxaafi tenne fooliishsho giddo budu godo'le xawissanno niwaawe sununninna tiro aanoha ikkinno garinni IMA nabbawatenni rosaano illachishshenna huwatattenni harunsitan ni noota harunse. Rosaano gaamotenni beekkine niwaawe marro nabbabbano gede asse. Niwaawe mageeshsha huwattinoro xa'mensa.

Niwaawe kaima assatenni rosu yannara shiqqino rosiishsha biddissu garinni kifilete giddo mittunna gaamotenni loosiisse. Rosaano rosiishsha loossuhu gedensaanni qaagishhansa shuqqunensa.

Niwaawe aante aantetenni quwa quwunni nabbabbano gede assattenni huwattino hedo uminsa afiininna xawisansa simeete IMA xawissanno gede asse. Rosaano rosiishsha loossuhu gedensaanni qaagishhansa shuquininsa. Rosaano xa'mo IMA xa'mittanno, dawartanno, hasaabbanno gede asse.

Uminsa fajjittanno rosaano baxxannoha/dandittanoha budu godo'le kifilete giddo leellishshano gede koissensa. Budu godo'lenna ikkittonsara harancho xawishsha aatenni qara malaatta egensiisonna. Rosaano qooxesinsara afantanorenna egentinore budu godo'le ikkitto godo'linanni gara xawissano gede asse. Rosaano xa'mo IMA xa'mittanno gede jawaachishshe. Angichu fiddalla nabbabbe taalo malaattansa

Leellishshano gede asse. Rosu yanna horote aana hossino qara malaatta taalo qaalla kolishshu saleedi aana borreessatenni fiddalla IMA leellishshaten ni gumulshu xaphisha asse.

Qaagiihsha

Rosiisaano tenne rosu yanna aye hedono soorirate wo'nala IMA horoonsidhe.

Qara Malaatta

Gannu godo'le, budu Faradu gulfi qolchansho,siiwo goshooshsha, sadeeqa,udiinnu udiinu godo'le , maarawe'ya affinni,siiwo kubba

Xawishsha

Budu Godo'le

Mannu heerano qooxxeessa,Daga,Afoo,Ama'nonna rosicho babbaxinohu budu godo'le heedhansara dandiitanno. Kuri godo'le Mannu dirinsaninna darawonsanni hattono koo/tee badooshshinni mittu mittunna gaamotenni ikke godo'litanne.

Budu godo'le babbaxitinota ikkase deerri bikini Manchu beettira babbaxitino horo uytanno. Da-goomitte xaadooshshe jawaachishshano,umo amananna beeqqote lii'la jawaachishshanno,Mannimate woy bisu kaajjille uytanno.

Oosso qooxxeessimssa, Afinsa, Koo/Tee nna ama'nonsa garinni addi addi godo'le godo'littano.

Lawishsha : Sadeeqa sharro,sanyo makisanyo,siiwo kubbanna mooranchonna Poolise ,duqqite adha,udiinnu udiinu godo'le, maarawe'ya affinni, soodi/dangayyo, maaxanshonna w.k.l godo'le gaamotenni woy mittu mittu ikkite godo'littano.

Budu Godo'le

Maaraawe'ya affinni maaxansho

Siiwo kubba

Mooranchonna Poolise

Gannu godo'le Sadeeqa qoccaa

Sharro

Udiinnu godo'le

Budu godo'le Horo

- ◆ Xaadooshshe kaajjishshate

- ◆ Umo/meesanete amanna
- ◆ Beeqqote tiiu lossirate
- ◆ Mannima kaajjishshate
- ◆ Diimmichu/Bisu kaajjilira
- ◆ Gangalataate

Rosiisaano budu godo'lenna horonsa lainohunni rosaano gaamotenni beehante IMA xa'mantanni hasaabbano gede asse.

Kaa'looshshu Udiinne

Footogiraafe/misilla: misillatte xawishsha poostere,chaarte,shae,filaashete kaarde,modele IMA borro-malaatta.

Gimigema

Affnoonnni budu godo'le godo'la IMA xawishsha assa dandittanotta buuxxe.

Babbaxtinno su'munna saino yanna gurda xawisaano horoontsidhe coy fooliishsho IMA bowirsadaansa harunsse.

Qooxxessinsara affantanno budu godo'le IMA xawisa dandaansa la'e.

Budu godo'le garansa hasiissano garinni IMA xawishsha dandaansa buuxxe.

Misilete xawishshinni irkisantinno malaattanni IMA xawisa dandaassa buuxxe.

Xe'ino coyfooliishsho wonhatenni IMA loosa dandaansa keenne.

Angichu fiddallanni shiqqanno qaalla qote ikkan-no malaate garunni IMA leellishsha.

Dandaansa harunse.

Fooliishsho Sette: Rosiishshu Xa'mo dawaro

Roso lame

Kifile lame

Rosiishshha mite

1. Halaaleho
2. Kaphoho
3. Halaaleho

4. Kaphoho 5. Halaaleho 6. Halaaleho	6. Illachishsha 7. Bussulle 8. Banxaniha 9. Doga 10. Biifara

Rosiishsha Sase

- 1. Meentunno Labballunno
- 2. Mereerima Kaasenna Qorke
- 3. Diranoha
- 4. Kaasese Diigge
- 5. Diraminoha ganate

Fooliishsho Honse

Mamaashsha

Fooliishshotenni aggaranni gumma

Rosaano konni rosi gedensaanni ;

- » Illachu afisiissanno horo IMA xawissanno.
- » Roso aanno maammashsha IMA mam-makanno.
- » Affinno mammaashshaIMA lellishshanno.
- » dana IMA hasaabbanno.
- » Mammaashshu hasiissanotta IMA coy-dhanno.
- » Labbano malaattanni qaallate ledo fiix-oonsittanno.
- » Xe'inoc oyfooliishsho wonshshattenni loos-sanno.

Amado

- ◆ Mamaashshu maymanna horosi
- ◆ Su'manna sufute amaddinno coy fooliishsho
- ◆ Qooxxessinkera egenantinno mamaashsha
- ◆ Mamaashshu xawinsanni garanna horonsirasi dana
- ◆ Mamaashsha xawissanno su'muwanna xaw-ishshansa
- ◆ Sainno yanna xawissanno gurda leellishshanno malaatta .

Qeechinoonni rosu yanna - 9

Rosu shiqqishsha

Rosiisaano barru rosu hanafate albaanni kakay-shaho ikkanohha qarra/kaimu xa'mo IMA xa'me. Qara malaatta egensiisse. Mamaashshu maymanna mamaashsha hasaanbbanni hattonno mamaashsha la'anno qarra malaattanna qarra hedo egensiisse.

Fooliishshote giddo rosu beehachira shiqqinno assootte la'ate niwaawenni bowirsidhanno mis-ilete xawishshanna hasaawaho shiqqino xa'muwa rosaano kifilensa giddo garunni loossano gede asse.

Rosaanchu maxaafi giddo tenne fooliishsho giddo mamaashsha sununinna tiro aannoha ikkino garinni IMA nabbawatenni rosaano illacha tuggenna huwatatenni harunsansa la'e. Rosaano gaamo beehatenni mamaashsha marro higge nabbabbano gede asse. Mamaashsha mageeshshi geeshsha wodanchitinoro xa'mensa.

Niwaawe kaima assattenni rosu kifile shiqqinno rosiishshha biddissinsa garinni kifilete giddo mes-sanetinsaninna gaamotenni loossissensa.Rosaano rosiishshansa loosuhu gedensaanni qaagishinsara shuqunsa assinonsanna.

Mamaashsha aante aantetenni qufo qufotenni nab-babbano gede assattenni huwattinno hedo uminsa afiinninna xawisansa hayyo IMA xawissanno gede asse. Rosaano rosiishshansa loossuhu gedensaanni qaaqishinsara shuquna assensa. Rosaano xa'mo IMA xa,mittanonnadawartanno gede asse.

Affino mamaashsha kifilete IMA coydhanonna hasaabbanno gede asse. Mimito labbanno tiro /ma-

laatta/ heedhara dandiitanota xawisse. Hasaawaho ko'issanno xa'mo xa'matenni rosaanno lame lame ikkite IMA hasaabbano gede asse.xa'mote aana xitantinnota hasiissanno roso uyinsa.

Rosaano xa'mo IMA xa'mitanno gede jawaachishshe. Rosu yannara horote aana hossin-non qara malaatta taalo qaalla kolishu saleedi aana borreessattenni IMA leellishshatenni gumulshu xaphisha asse.

Qaagiishsha

Rosiisaano : tenne rosu yannara ayettanno hedote soorro wo'naa'late IMA horoonsidhe.

Qara Malaatta

Mamaashsha,cu'mo,amanyoote,eggenno,hayyo, xaggarro kiiro, xuruura ,ososhishanno,dad- illisanoha,masisanoha,bunshe,danchuma,qara coye,tashshi assanoha

Xawishsha

Mamaashsha: bashsho yanna woy barrunni mitto barra mitto barra ewelinna eweli yinanni lamu mannootti noonka. Hatto hatto no coy gumultu. Hakkinni togo ikkitu kawa e'u. togo ikkitu kawa e,u.togo ikkitu goofimarchoho togo ikkino coy illinsa. Yaanni mamaahanohanna albilte harisanno mamaashshati.

Hibbo xa'manohunna xa'mamanohu mereero assinanni Oossote surre kkakayisate qooxxessin-sa affanno gede huwatonsa halashshiret mannu, saadate,kalaqamunna babbaxtinno amanyootin-inna suudinni huwattanno gede assatte kaa'littan-no heewote ayyaanna leellanno gede xa,motenna dawarote qaali-xa,moti dani xa'manohano ikko xa'minoonniha dandoonna huwata qooxxeessin-sara gumullanni assoote kalaqamahonna mannu akati jawaata ikka hasiissanno.

- ◆ umisi akati no mitte borrote handaarati. door-ronni dagoommi getta leellishshate ragaanni wolootu borrote handarra beeqqittanno amanyooti noonsa borreessancho doroonni ruukkaddo darganna yanna qoqqowi heeshsho assootu shae aana shiqanno.

Lawishshunni Coyra: Dagoomu rossichu sumiima kaiminni kalaqaanno doorronninna danchu qaalla haranchunni coyii'nanni huncinoonni linxete hedo amadino borrote qaali danaati.

Borrote Kiiro Afuu amanyoote agarinkkinni baxxino garinni xuruura qineessinne mine gan-tunna diibbe shiqqanno borrootti. Kiiro shiimunni danchanna muxxe ikkitinno qaalla widoonni lowo xaggenna hagiirsissara dandaanno garinni shiqqa-no. Konninino lexxe muuziiqu goshooshannonna qafadanoha wolqa noosihura tiiura muleeti.

- ◆ qaalla woy handarra horoonsiratenni basho-sho tironni baxxitinno tiro uytanno gede assatenni horonsi'neemmo afuudanaati.

Ka'looshshu Udiinne

Footogiraafe/missilla , misilete xawishshi, poostere,chaarte,shae,filaashete kaarde ,modele, IMA borro-malaatte

keeno

- ◆ mamaashshunni hasiisanna horosi IMA xawisa dandaansa keenne.
- ◆ nabbabbino hanna affino mamaashsha uminsa dooggonti IMA coyra dandaansa lae.
- ◆ Mamaashsha IMA mamahansa keenne.
- ◆ Kifilete jaallansara shiqqishanno mamaas-hshi aana IMA hasawa assa dandaansa buuxxe.
- ◆ Coy fooliishsho wonshatenni IMA garrunni leellishshaa dandaansa keenne.
- ◆ Missilate xawishshinni irkisantinno sokkanni IMA xawisa dandaansa harunse.

Fooliishsho Honsette Mamaashsha

Fooliishsho Honse Rosiishshu Dawaro

Mamaashsha Mitto

Roso Lame

Rosiishshha mitto

1. Halaalehoho
2. Kaphohoho
3. Halaalehoho
4. Kaphohoho
5. Halaalehoho
6. Halaalehoho

7. Kaphohoho
8. Halaalehoho

Rosiishsha Lame

1. B	5. A
2. A	6. D
3. D	7. B
4. C	

Fooliishsho Honse Mamaashsha

Rosiishsha Sase

1. Misino Meichu Goco
2. Dafitarra
3. Gorrittu
4. Diafoommohhe
5. Qeesicha

Mamaashsha Lme

Rosiishsha Lame

1. Ogoro
2. Ugaaxxe
3. Yoo
4. Woshaade
5. Fuge

Roso Sase

Rosiishsha Lame

1. Dagunchu
2. Ugaaxxe
3. Baatto Loosire galinno Mancho
4. Baatto Loosire galinno Mancho
5. Dagunchu
6. Baatto Loosire galinno Mancho
7. Dagunchu
8. Baatto Loosire galinno Mancho
9. Qamalcho
10. Qamalcho

Fooliishsho Tonne

Masalo

Fooliishshote agarranni gumma

Rosaano konni rosi gedensaanni

- » horonsanna hasisasi IMA xawissanno.
- » Harancho **ተወካኑዋን** IMA loosatenni kifile jaallansara leellishshanno .
- » Malaattanna coy fooliishsho horoonsidhe la'inno **ተወካኑ** sokka uminsa xawishshinni IMA xawissanno.
- » Xa'mancho coy fooliishsho IMA xintitan-no.
- » Xe'inocoy fooliishsho wonshhatenni IMA loossanno.

Amado

- ◆ **የተወካኑ** mayma,hasisasinna horosi
- ◆ **የተወካኑ በሆያት**
- ◆ **ተወካኑን** hasisano malaattanna albu xawishsha
- ◆ Radoonete leellishsho
- ◆ Televizhinete leellishsho
- ◆ Xa'mote coy fooliishsho xinta

Qeechinooni rosu yanna; 9

Rosu shiqqishsha

Rosiisaano barru roso hanafate albaanni kakaya-sa ikkanno gede massagote/kaimu xa'mo IMA xa'me. Qarra qaallaegensiisse. **ስለ ተወካኑ** mayma **ባህሪያት** xawissanno qara malaattanna qara hedo egensiisse.

Fooliishshote giddo rosu yannani shiqino as-sootte laote niwaawe kaajjishshanno misilet xawishsha hasaawaho shiqqinno xa'mo rosaano kifilete giddo garunni loossanno gede asse.

Rosaanote maxaafa tenne fooliishsho giddo gaamotenna umu umunni xiinxallote **ተወካኑዋዊ** leellishshate rosaanote injaanohanna tiro aanno garinni IMA nabbawatenni rosaano illachanna qaagattenni harunsansa qorqore. Rosaano gaamote beehatenni niwaawe ledde nabbabbanno gede asse. Niwaawe mageeshshi geeshsha huwattinoro xa'mensa. Rosaano beeqqittano gede asse.

Niwaawe kaima assattenni rosu dani kifile shiqino rosiishsha biddissu garinni kifilete giddo umun-nina gaamotenni loossisensa. Rosiishsha loosu gedensaanni borrote qaagishshansa shuqunensa.

Niwaawe aante aantetenni gufo gufo nabbab-banno gede assattenni huwattinno hedo uminsa afiinni xawisate kasso IMA xawissanno gede asse. Rosaano rosiishsha loossuhu gedensaanni la'insa. Rosaano xa'mo IMA xa'mitanno gede,dawartanno nna hasaabbano gede asse.

Gaamotenni beenke rosaano uminsaha harancho **ተወካኑዋን** shiqqishshanno gede qineesse. **ከተወካኑ** leddo amadantinno xa'mo IMA dawar-tonna. **ተወካኑ** sayissanno sokkalIMA kaj-jishidhanno gede asse.

ሰነ-ዶሳኑዋን lainohunni xawishsha uyye. **የሰነ-ዶሳኑ** dana lawishshu garinni rosaano IMA xawisse. Xa'mancho coy fooliishsho hitto assitte hanaffanoro lawishshu garinni IMA xawisse.

Fooliishsho Tonne; **ተወካኑ**

Yannate geeshsha horote aana hossinno qara ma-laatta taalo qaallansa saleedu aana borreessatenni

qngichu fiddalla IMA leellishshe jeefote xaphishsha asse.

Qaagiishsha

Rosiisaano tenne rosi yannara aye hedonote soorowoo'naalate IMA horoonsidhe.

Qara Malaatta

Bare, tiyatire loossanno egeneamu manchi) dhage,assootte,godo'le ,deraase,maccishshano,qixx-eessancho,sokka,**ሙለዕከት፡፡** leellinshanni diraama loose leellishsha getse bahiriyaate .

xawishsha

ተውኑት፡፡ halalaancho kalqete dhage kaima assine borreessinanniha ikkanna manoottu diraamu giddo xawisino getse bahiriyaate riqibbe madarakete aana dagate albaanni ikkite godo'latenni riqibbinno dhaggenna bahiriye diraamu su'ma dhagenna bahiriye ikkinninna manna di'ikkino. Konnira leellishshu

xawu kalqe aana irki'ne buriqqanno kalaqu looso ikkanna mannu leellishhatenn kayissanno riqibbe madirakete aana dagate shiqqanno leellishhootti.

ተውኑት፡፡ daga latishshaho kakaysate, rosaano rosoho jawaattano gede gobbansara dancha qansicho ikkitanno gede,wedellu bushshu amalinni faffe gobba baxxanore,qaroyootta halafinettu macciishshamanore ikkittanno gede assate roisia,qorophishsha nna qarra leellishshate egenooti.

mannu uddirate, saga'late,amanyoote ayrisansa , haymanotensanna ama'nonsa afoonsanna egenonsa muuziiqansa angate ogimansa rosichonsa xaphoomunni budensa woleho egensiissanno egenooti.

yaa qaallunni shiqanno, uminsa ikkino deraasichi hooggynno daga duucha woyte coyramensa assotu heeshshosa giddo horoonsidhano borro handaarati.

Godo'le jaalla woy sumuu yitanno lamu woy lamu roortanno manootti

Mereeroho assinanni.

- ◆ godo'lete hedo hedotenni soorirrateeti.
- ◆ babbaxxitino hajo aana godo'le assa dandiinan ni
- ◆ godo'le godo'linanni woyte mittu wolu hedo harunse macciishsha noosi.

- ◆ Mittu manchi hedosi coyre guda geeshsha cin-catenni macciishsha hasiissano.
- ◆ godo'lete aana xabbinonkeki hedo heedhuro xa'ma hasiissanno.

Rosiisaano rosaanchu maxaafi aana shiqinoha qaallu masalo kaima assatenni rosaano addaarro masalo loossatenni kifilete giddo leellishshanno gede asse.

Kaa'looshshu Udiinne

Foootogiraafe /missilla,misilet leellishshaten-ni,poostere/chaarte,filaashshete kaarde,modella IMA borro-malaate .

Keeno

- ◆ masalote hasiisanna horose IMA xawisa dandaansa la'e.
- ◆ masalote biso IMA huwatansa keenne
- ◆ Uminsa doogonni harancho kalaqate masalaano leellishshate wo'naalansa harunse
- ◆ La'inohanna affino masalo sokka IMA xawisa dandaassa buuxxe.
- ◆ Kifilete jaallansa shiqqishanotta masalo la'e IMA hedo aa dandiitinotta keenne.
- ◆ Misilet leellishshinni irkisantinnosokka masalotenni garinni xawisa dandaassa harunse.
- ◆ Coy foliishsho wonshatenni IMA garunni leel-lisha dandaansa keenne.
- ◆ Xa'mote coyfooliishsho IMA xintitanno.

Fooliishsho Tonne Rosiishshu Dawaro

Roso Lame

Rosiishshha Mitto

1. Onte
2. Maxaafunna Qaagiishsha
3. Xiinxallanna
4. Shoolunku
5. Callu hasaawa
6. Hagiirensa xawissanni
7. Gombisse

8. Saalu haxosi heeshshi assissi

Roso Sase

Rosiishsha Shoole

1. Eliyaassi

2. Caaltu

3. Caaltu

4. Ahimedi

5. Temesigeni

6. Caaltu

7. Eliyaassi

8. Mesifiini

9. Rosiisaanochu/o

10. Rosiisaanchu/o